

Ondersteunend document voor BFA-leden (versie 5 – 08/2026). Dit document helpt bij het interpreteren van de verordening, maar geeft in geen geval de volledige wetgeving weer. Hiervoor verwijzen we naar de [website van de Europese Unie](#).

Wat is de EUDR?

Op 30 december 2026 gaat de praktische uitvoering van de nieuwe Europese ontbossingswet (EUDR) van start. Deze wetgeving verbiedt Europese bedrijven om bepaalde grondstoffen of producten te verhandelen, te importeren binnen de EU of te exporteren vanuit de EU indien deze bijdragen tot ontbossing wereldwijd.

Grondstoffen of producten moeten:

1. Ontbossingsvrij zijn
2. In overeenstemming zijn met lokale wetgeving (sociale- en milieuwetgeving in het land van productie)
3. Vergezeld zijn van een zorgvuldigheidsverklaring

Hieruit volgt eveneens dat de aanvoer van deze bepaalde grondstoffen of producten op een gesegregeerde manier hoort te gebeuren.

Wanneer treedt de EUDR in voege?

De verplichtingen gelden vanaf 30 december 2026 voor grote en middelgrote ondernemingen. Kleine en micro-ondernemingen hoeven zich pas vanaf 30 juni 2027 te conformeren aan de EUDR. Dit betreft bedrijven met minder dan 50 FTE en een omzet van minder dan 10 miljoen EUR of een balanstotaal van minder dan 5 miljoen EUR.

Welke producten vallen binnen de scope van de EUDR?

De EUDR is van toepassing op de grondstoffen soja, koffie, palmolie, cacao, hout, runderen en rubber. Ook zgn. afgeleide producten uit bijlage 1 vallen onder het toepassingsgebied. De gehele groep van producten die onder de scope van EUDR vallen, noemt men de 'relevante producten'.

Relevante producten voor soja volgens BIJLAGE 1 van de EUDR	
1201	Sojabonen, ook indien gebroken
1208 10	Meel van sojabonen
1507	Sojaolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd
2304	Perskoeken en andere vaste afvallen, verkregen bij de winning van sojaolie, ook indien fijngemaakt of in pellets

Relevante producten voor palmolie volgens BIJLAGE 1 van de EUDR	
1207 10	Palmnoten en palmpitten
1511	Palmolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd
1513 21	Ruwe palmpitten- en babassunotenolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd
1513 29	Palmpitten- en babassunotenolie, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd (met uitzondering van ruwe olie)
2306 60	Perskoeken en andere vaste afvallen van palmnoten of van palmpitten, verkregen bij de winning van palmnoot- of palmpitvetten of -oliën, ook indien fijngemaakt of in pellets
ex 2905 45	Glycerol, met een zuiverheid van 95 % (berekend op het gewicht van het droge product)
2915 70	Palmitinezuur en stearinezuur, alsmede zouten en esters daarvan
2915 90	Verzadigde eenwaardige acyclische carbonzuren, daarvan afgeleide anhydriden, halogeniden, peroxiden en peroxyzuren; halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan (met uitzondering van mierenzuur, azijnzuur, mono-, di- en trichloorazijnzuur, propionzuur, butaan- en pentaan- en palmitinezuur, stearinezuur, alsmede zouten en esters daarvan en azijnzuuranhydride)
3823 11	Industrieel stearinezuur
3823 12	Industrieel oliezuur
3823 19	Vetzuren, industrieel, eenwaardig; bij raffinage verkregen acid-oils (met uitzondering van stearinezuur, oliezuur en tallvetzuren)
3823 70	Industriële vetalcoholen

Welke producten vallen niet binnen de scope van de EUDR?

Producten met een GN-code die niet in bijlage 1 staan vallen niet binnen de scope van de EUDR, ook niet als ze grondstoffen bevatten die wel binnen EUDR vallen of als ze (mogelijks) onderdelen of elementen bevatten die zijn afgeleid van goederen die onder EUDR vallen.

Welke bedrijven vallen binnen de scope van de EUDR?

Alle bedrijven die handelen in relevante producten vallen onder de EUDR. De Europese Commissie maakt hierbij een onderscheid in verplichtingen tussen enerzijds marktdeelnemers en anderzijds handelaren en tussen kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) en niet-KMO's.

Aan de hand van enkele specifieke cases toegepast op onze sector verduidelijken we de verplichtingen van de verordening.

Hoewel mengvoeder niet onder de EUDR-scope valt, zijn er uitzonderlijke situaties waardoor de mengvoederfabrikant toch aan de verplichtingen van de EUDR moet voldoen. Deze worden toegelicht in de cases.

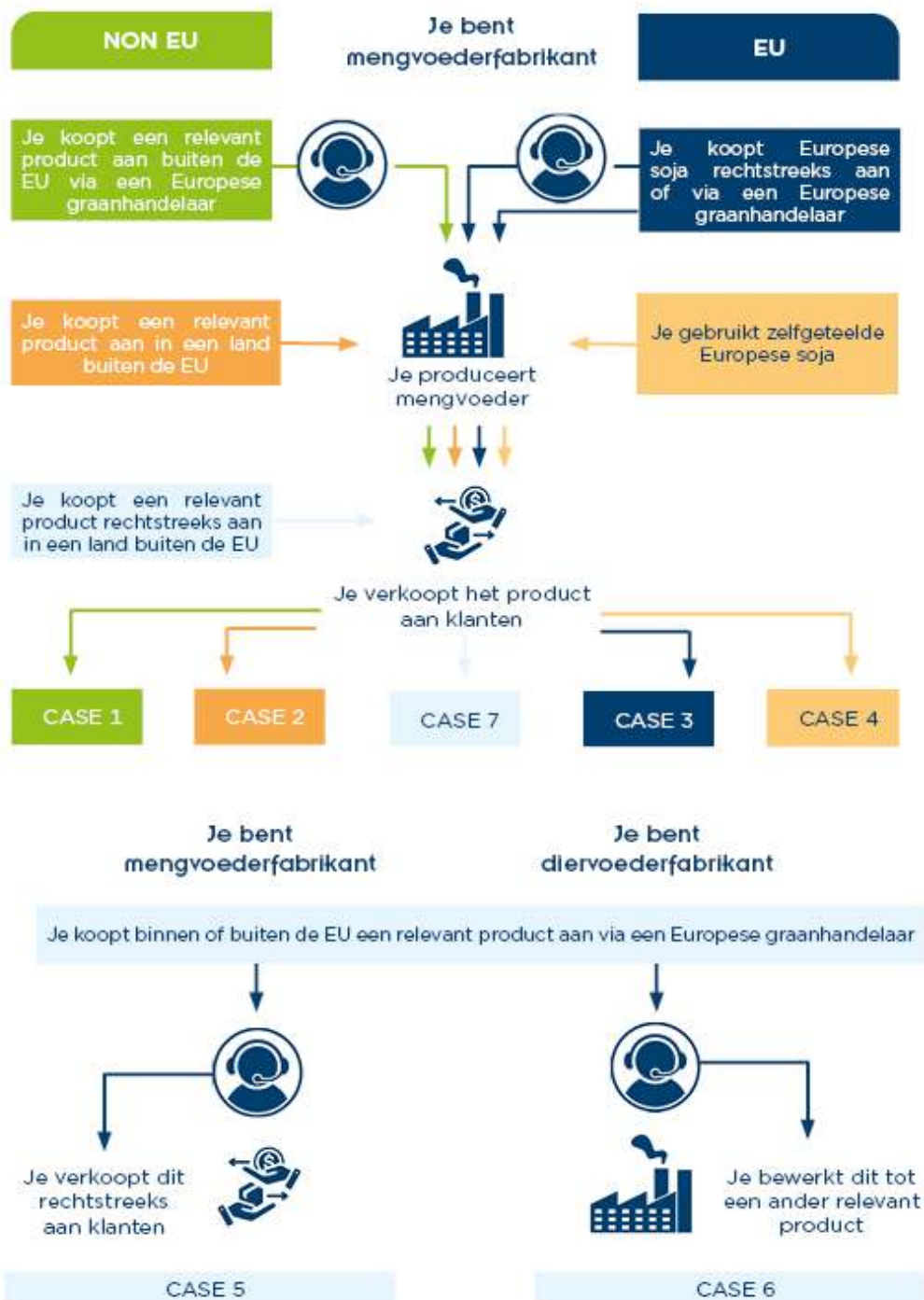
Hoe werkt de handhaving en wat zijn de sancties?

De handhaving in België gebeurt door de FOD Volksgezondheid. Federale inspecteurs krijgen op verzoek toegang tot de informatie die bedrijven verstrekken in het kader van het zorgvuldigheidsstelsel, met inbegrip van informatie over de procedures voor risicobeoordeling en risicobeperking. Voor de controles wordt een risico-gebaseerde aanpak gehanteerd. Hierbij wordt de vastgestelde risicoclassificatie van de exportlanden als uitgangspunt genomen.

Indien uit de controle blijkt dat niet voldaan is aan wettelijke vereisten, zijn sancties mogelijk zoals boetes (max. 4% van de Europese omzet), verbeurdverklaring van producten of inkomsten, uitsluiting van toeleveringsprocessen, uitsluiting van aanbestedingsprocedures en uitsluiting van overheidsfinanciering.

Auteur: L. Verheyen

Cases

Case 1: Ik koop een relevant product van soja/palmolie aan via een leverancier in de EU en meng het in tot een mengvoeder

Je valt in dit geval niet onder de scope van de verordening gezien mengvoeder niet tot de relevante producten behoort. Binnen de verordening word je dan ook geen enkele verplichting opgelegd.

Case 2: Ik koop een relevant product van soja/palmolie rechtstreeks aan in een land buiten de EU en meng het in tot een mengvoeder

In dit geval word je aanzien als de persoon (natuurlijk of rechtspersoon) die het relevant product als eerste op de Europese markt brengt, i.e. de marktdeelnemer of operator volgens EUDR, en draag je hierdoor de grootste verantwoordelijkheid.

Je mag (volgens artikel 3 van de EUDR) het relevant product enkel in het voeder verwerken indien je kan aantonen dat het relevant product:

1. Ontbossingsvrij is
2. Geproduceerd werd overeenkomstig de relevante wetgeving van het land van productie (sociale- en milieuwetgeving in het land van productie)
3. Het vergezeld wordt van een zorgvuldigheidsverklaring (i.e. due diligence)

De zorgvuldigheid wordt uitgevoerd en de zorgvuldigheidsverklaring wordt ingediend voor het relevant product wordt ingeklaard. De zorgvuldigheid omvat alle 3 de stappen van het due diligence-proces:

- ▶ informatieverzameling;
- ▶ risicobeoordeling; en
- ▶ risicobeperking.

Indien het land van herkomst werd ingedeeld als laag risico (zijnde o.a. de EU-lidstaten, de VS, Canada, Oekraïne,...) dan hoeft het bedrijf alleen de stap van informatieverzameling uit te voeren. Tenzij je beoordeelt dat de verordening werd omzeild door relevante producten uit een standaardrisico- of hoogrisicoland aan te kopen via een laag risicoland.

Hoewel de EUDR geen exacte procedures specificeert, is het aan elk bedrijf om dit systeem te ontwikkelen en te implementeren. De zorgvuldigheidsverklaring wordt aangemaakt via het Europees informatiesysteem en bevat de informatie zoals weergegeven in bijlage II van de EUDR.

De **zorgvuldigheidsverklaring** bevat volgende informatie (volgens bijlage II):

1. **Naam, adres** en, in het geval van relevante grondstoffen en relevante producten die de markt binnenkomen, het **EORI-nummer van de marktdeelnemer** (Economic Operators Registration and Identification Number) overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EU) nr. 952/2013.
2. **Code** van het geharmoniseerde systeem, **beschrijving** (vrije tekst), met inbegrip van de handelsnaam en in voorkomend geval de volledige wetenschappelijke naam, alsmede de **hoeveelheid van het relevante product** dat de marktdeelnemer voornemens is in de handel te brengen.

Voor relevante producten die de markt binnenkomen, moet de hoeveelheid worden **uitgedrukt in kilogram** nettomassa en, indien van toepassing, in de bijzondere maatstaf die is vastgesteld in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad, voor de vermelde code van het geharmoniseerd systeem of, in alle andere gevallen, uitgedrukt in nettomassa met vermelding van een percentuele schatting of afwijking of, indien van toepassing, het nettovolume of het aantal eenheden. Een bijzondere maatstaf is van toepassing wanneer deze consequent is gedefinieerd voor alle mogelijke onderverdelingen onder de in de zorgvuldigheidsverklaring bedoelde code van het geharmoniseerd systeem.

3. **Land van productie en de geolocatie van percelen** waar de relevante grondstoffen zijn geproduceerd. Voor relevante producten die rund bevatten of ermee zijn vervaardigd, en voor relevante producten die met relevante producten zijn gevoederd, verwijst de geolocatie naar alle etablissementen waar de runderen zijn gehouden. Indien het relevante product grondstoffen bevat die op verschillende percelen zijn geproduceerd of daarmee is vervaardigd, wordt overeenkomstig artikel 9, lid 1, punt d), de geolocatie van alle percelen vermeld.
4. De tekst: **“Door deze zorgvuldigheidsverklaring in te dienen, bevestigt de marktdeelnemer dat zorgvuldigheid overeenkomstig Verordening (EU) 2023/1115 is betracht en dat geen of slechts een verwaarloosbaar risico is vastgesteld dat de relevante producten niet in overeenstemming zijn met artikel 3, punt a) of b), van die verordening.”**
5. **Handtekening** volgens het model:
“Ondertekend voor en namens
Datum:
Naam en functie:
Handtekening:

De procedure voor het uitvoeren van een zorgvuldigheid moet goed beschreven staan, evenals de informatie waaruit je kan concluderen dat het relevante product ontbossingsvrij is of slechts een verwaarloosbaar risico inhoudt (= het stelsel van zorgvuldigheidseisen). Dit stelsel hoor je jaarlijks te evalueren en in het geval van een niet-KMO via internet met het publiek te delen.

Vergeet bij het uitvoeren van de zorgvuldigheid het naleven van de lokale relevante wetgeving niet na te gaan en te documenteren. Welke topics tot de relevante wetgeving behoren en op welke manier je ze kan onderbouwen, vind je terug in bijlage 1.

Bij het indienen van de zorgvuldigheidsverklaring in het informatiesysteem wordt een referentienummer gecreëerd. Dit horen marktdeelnemers te delen met marktdeelnemers en handelaren verderop in de toeleveringsketen, dewelke ook een relevant product op de markt brengen. Gezien veehouders geen downstreammarktdeelnemer of handelaar zijn, hoef je geen referentienummer te delen.

Wel registreer je best (naam, postadres en e-mailadres) aan wie je het voeder met het relevant product geleverd hebt.

Alle informatie wordt voor minstens 5 jaar bewaard.

Indien je concrete aanwijzingen of nieuwe informatie ontvangt waaruit blijkt dat het relevante product dat je in

de handel hebt gebracht niet in overeenstemming is met de voorschriften van de EUDR dan hoor je de bevoegde autoriteiten van de lidstaten waar je jouw relevant product in de handel hebt gebracht daarvan onmiddellijk op de hoogte te brengen. Evenals de downstreammarktdeelnemers en de handelaren aan wie je het relevante product hebt geleverd.

Voor verdere instructies omtrent het uitvoeren van de zorgvuldigheid verwijzen we naar 'vraag 1' onder 'Q&A – varia' verder in dit document.

Case 3: Ik meng een relevant product van soja in tot een mengvoeder en koop hiervoor EU geteelde soja aan

Net als in Case 1 val je niet onder de scope van de verordening en word je geen enkele verplichting opgelegd. De persoon bij wie je de relevante sojaproducten aankoopt, draagt de verantwoordelijkheid.

Case 4: Ik meng een relevant product van soja in tot een mengvoeder en gebruik hiervoor mijn eigen in de EU geteelde soja

Verplichtingen idem aan Case 2. Je brengt als eerste het relevant product op de Europese markt.

Case 5: Ik koop een relevant product van soja/palmolie aan via een leverancier uit de EU en verkoop het door

De verplichtingen die je in deze situatie worden opgelegd volgens EUDR hangen af van de grootte van je bedrijf (KMO of niet). Je kan de verplichtingen evenwel vermijden door, voordat je het product doorverkoopt, een kleine hoeveelheid van een andere grondstof (bv. krijt) onder het relevant product van soja/palmolie in te mengen. Op deze manier produceer je een mengvoeder en kom je in de situatie terecht van Case 1. Alle verplichtingen vermeldt onder Case 5 komen zo te vervallen. Doe je dit niet dan word je aanzien als een handelaar.

Als niet-KMO handelaar registreer je je in het informatiesysteem alvorens je het relevante product op de markt brengt. Een zorgvuldigheidsverklaring indienen is niet nodig.

Daarnaast verzamel en bewaar je (zowel in geval van KMO als niet-KMO handelaar) volgende informatie over de relevante producten:

De naam, de geregistreerde handelsnaam of het geregistreerde handelsmerk, het postadres, het e-mailadres en, indien beschikbaar, een internetadres van de marktdeelnemers, downstreammarktdeelnemers of de handelaren die de relevante producten aan jou hebben geleverd, alsook — maar enkel indien de leverancier van die producten een marktdeelnemer is — de referentienummers van de zorgvuldigheidsverklaringen.

We raden je ook aan te registreren (naam, postadres en e-mailadres) aan wie je het voeder met het relevant product geleverd hebt.

Alle informatie bewaar je voor minstens 5 jaar.

Indien je informatie ontvangt waaruit blijkt dat het relevante product dat aan je geleverd werd niet in overeenstemming is met de voorschriften van de EUDR dan hoor je de bevoegde autoriteiten van de lidstaten waar je jouw relevant product in de handel hebt gebracht daarvan onmiddellijk op de hoogte te brengen.

Indien je als niet-KMO handelaar informatie ontvangt voor dat je het relevant product op de markt brengt waaruit blijkt dat het relevant product niet in overeenstemming is met de voorschriften van de EUDR dan hoor je de bevoegde autoriteiten van de lidstaten waar je jouw relevant product in de handel wil brengen daarvan onmiddellijk op de hoogte te brengen. Je gaat ook na of er zorgvuldigheid is betracht en of er geen of slechts een verwaarloosbaar risico is vastgesteld. Dit doe je door na te gaan of het referentienummer beschikbaar is in het informatiesysteem. Maak hiervoor een **DRAFT zorgvuldigheidsverklaring** aan op het informatiesysteem en sla het op. Het tabblad 'Referentieverklaringen' verschijnt. Vul hier het referentienummer in dat je van je Europese leverancier hebt ontvangen. Zodra deze waarden zijn ingevoerd, controleert het systeem de geldigheid ervan en geeft het toegang tot de inhoud van de oorspronkelijke verklaringen. Als extra stap kan je ook het verificatienummer opvragen bij je leverancier. Als je leverancier het relevant product heeft aangekocht in een

standaard risicoland (bv. Brazilië) dan wordt aangeraden extra zekerheid in te winnen door het jaarrapport van je leverancier te evalueren, een auditrapport in te kijken of de due diligence methodiek van je leverancier op te vragen.

Enkel als uit de verificatie blijkt dat er geen of slechts een verwaarloosbaar risico op non-conformiteit bestaat mag je het relevant product op de markt brengen.

Case 6: Ik koop een relevant product van soja/palmolie aan – EU of niet EU oorsprong – via een leverancier uit de EU en bewerk het tot een ander relevant product (bv. rauwe sojabonen toasten of expanderen)

De verplichtingen zijn identiek aan Case 5. Je fungeert in dit geval echter niet als handelaar, maar als downstreammarktdelnemer.

Echter indien je klant als handelaar fungeert – i.e. hij werkt het geleverde product niet in in een voeder – dan zal je ook volgende informatie moeten verzamelen:

De naam, geregistreeerde handelsnaam of geregistreerd handelsmerk, het postadres, het e-mailadres en, indien beschikbaar, een webadres van je klant.

Daarnaast deel je ook met hem de referentienummers gekoppeld aan de relevante producten die je levert.

Case 7: Ik koop een relevant product van soja/palmolie rechtstreeks aan in een land buiten de EU en verkoop het door

Net als onder Case 2 ben je de persoon (natuurlijk of rechtspersoon) die het relevant product als eerste op de Europese markt brengt, i.e. de marktdelnemer of operator volgens EUDR, en draagt je hierdoor de grootste verantwoordelijkheid. Voor de te volgen verplichtingen verwijzen we je dan ook naar Case 2.

1. Wat omvat een zorgvuldigheid?

Marktdeelnemers verzamelen informatie, documentatie en gegevens waaruit blijkt dat de relevante producten ontbossingsvrij zijn en geproduceerd werden overeenkomstig de relevante wetgeving van het land van productie. Daartoe verzamelt en organiseert de marktdeelnemer onderstaande informatie, en bewaart hij deze gedurende vijf jaar na de datum van het in de handel brengen in of de uitvoer van de relevante producten, samen met bewijsmateriaal over elk relevant product:

- a) een beschrijving, met inbegrip van de handelsnaam en het type van de relevante producten; de productbeschrijving omvat de lijst van de relevante grondstoffen of relevante producten die erin vervat zijn of voor de vervaardiging van die producten gebruikt zijn;
- b) de hoeveelheid van de relevante producten; voor relevante producten die de markt binnenkomen of verlaten moet de hoeveelheid worden uitgedrukt in kilogram nettomassa en, indien van toepassing, in de bijzondere maatstaf die is vastgesteld in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad (20), voor de vermelde code van het geharmoniseerd systeem, of, in alle andere gevallen, moet de hoeveelheid worden uitgedrukt in nettomassa of, indien van toepassing, volume, of aantal eenheden; een bijzondere maatstaf is van toepassing wanneer deze consequent is gedefinieerd voor alle mogelijke onderverdelingen onder de in de zorgvuldigheidsverklaring bedoelde code van het geharmoniseerd systeem.
- c) het land van productie en, in voorkomend geval, delen daarvan;
- d) de geolocatie van alle percelen waar de relevante grondstoffen die het relevante product bevat of waarmee het is vervaardigd, zijn geproduceerd, alsmede de productiedatum of -tijdsperiode; indien een relevant product relevante grondstoffen bevat die op verschillende percelen zijn geproduceerd of daarmee is vervaardigd, wordt de geolocatie van alle verschillende percelen vermeld; elke ontbossing of bosdegradatie op de betrokken percelen sluit automatisch alle relevante grondstoffen en relevante producten die van die percelen afkomstig zijn, uit van het in de handel brengen, het op de markt aanbieden of de uitvoer.
- e) naam, postadres en e-mailadres van de bedrijven, marktdeelnemers of handelaren die de relevante producten hebben geleverd;
- f) naam, postadres en e-mailadres van de bedrijven, downstreamdeelnemers of handelaren aan wie de relevante producten zijn geleverd;
- g) toereikend afdoende en verifieerbare informatie waaruit blijkt dat de relevante producten ontbossingsvrij zijn;
- h) toereikend afdoende en verifieerbare informatie waaruit blijkt dat de relevante grondstoffen zijn geproduceerd in overeenstemming met de desbetreffende wetgeving van het land van productie, met inbegrip van regelingen tot verlening van het recht om het betrokken gebied te gebruiken voor de productie van de relevante grondstof.

2. Wanneer ben ik volgens de EUDR een KMO?

Een KMO (kleine of middelgrote onderneming) is een zelfstandige onderneming met minder dan 250 werknemers én met een jaaromzet van maximaal 50 miljoen EUR óf een balanstotaal van maximaal 43 miljoen EUR.

3. Vervangt de EUDR de duurzame sojacentificaten?

Neen, de duurzame sojacentificaten gaan verder dan enkel ontbossing waardoor deze wel relevant blijven voor de markt. Meer info over de certificaten vind je terug op de [website van BFA](#). Daarentegen worden certificaten niet als voldoende geacht volgens EUDR. EUDR eist namelijk dat de ontbossingsvrije relevante producten fysiek en gesegregeerd op de Europese markt worden gebracht. Certificaten kunnen eventueel een hulpmiddel zijn als bewijslast binnen de zorgvuldigheid.

4. Vallen rundveevoeders met relevante producten van soja/palmolie onder de scope van de verordening?

Neen. Runderen en rundsvlees behoren daarentegen wel tot de groep van de relevante producten waardoor de rundveehouder de nodige gegevens zal moeten bijhouden en verplichtingen zal moeten vervullen voor zijn dieren. Soja en Palmolie worden echter al eerder in de keten gereguleerd. Als mengvoederfabrikant hoor je hierdoor geen EUDR-info over het voeder, zoals bv. referentienummers, aan de rundveehouder te verstrekken.

5. Je kan een relevant product enkel op de EU markt brengen indien je kan aantonen dat het relevant product:

1. Ontbossingsvrij is
2. Geproduceerd werd overeenkomstig de relevante wetgeving van het land van productie (sociale- en milieuwetgeving in het land van productie)
3. Het vergezeld wordt van een zorgvuldigheidsverklaring (i.e. due diligence)

Maar wat verstaat men dan onder 'op de markt brengen'?

Voor ingevoerde producten staat het 'op de markt brengen' gelijk aan het inklaren van de producten. Het uitvoeren van de zorgvuldigheid en het indienen van de zorgvuldigheidsverklaring dient dus voor het inklaren te gebeuren.

Voor producten afkomstig uit de EU stelt de Europese commissie dit gelijk aan 'de levering'. Vervoersdocumenten, leveringsbonnen of alle andere documenten die aantonen dat goederen tussen twee partijen zijn overgedragen en die rechtstreeks in verband kunnen worden gebracht met het product in kwestie worden als bewijs aanvaard.

- **Andere vragen worden beantwoord in de FAQ van de Europese commissie. Raadpleeg deze [hier](#)**

Bijlage 1

De “relevante wetgeving van het land van productie” omvat de wetten van het herkomstland die van toepassing zijn op het tijdstip van productie, in het bijzonder met betrekking tot:

- a) grondgebruiksrechten;
- b) milieubescherming;
- c) bosgerelateerde regels, waaronder met betrekking tot bosbeheer en behoud van biodiversiteit
- d) rechten van derden;
- e) arbeidsrechten;
- f) mensenrechten die worden beschermd uit hoofde van het internationaal recht; in het licht van de doelstelling om de bijdrage van de EU aan ontbossing, bosdegradatie, broeikasgasemissies en biodiversiteitsverlies tot een minimum te beperken.
- g) het beginsel van vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming (FPIC), zoals onder meer vastgesteld in de VN-Verklaring over de rechten van inheemse volken;
- h) belastings-, corruptiebestrijdings-, handels- en douaneregelingen.

De Europese Commissie raadt aan om bewijsmateriaal voor de relevante wetgeving te verzamelen via verschillende bronnen, waaronder de volgende (deze lijst is niet limitatief):

- a) Officiële overheidsdocumenten, zoals administratieve vergunningen.
- b) Documenten waaruit contractuele verplichtingen blijken, waaronder contracten en overeenkomsten met inheemse volkeren of lokale gemeenschappen.
- c) Aanvullende informatie uitgeschreven door publieke en private certificeringsinstanties of andere door derden geverifieerde schema's.
- d) Gerechtelijke uitspraken.
- e) Effectbeoordelingen, beheersplannen, milieuauditrapporten.

Europa beveelt ook de volgende aanvullende documenten aan:

- a) Documenten waaruit het beleid en de gedragscodes van het bedrijf blijken.
- b) Een vrijwillige zelfverklaring van producenten waarin een producent verklaart dat het relevant product is geproduceerd in overeenstemming met de wetgeving van het land van productie.
- c) Overeenkomsten inzake maatschappelijke verantwoordelijkheid tussen particuliere actoren en derde rechthebbenden.
- d) Specifieke rapporten over pacht- en eigendomsclaims en conflicten.